

МОНГОЛ УЛСЫН СТАНДАРТ

Ажил мэргэжлийн стандарт
Ерөнхий шаардлага

MNS : 2024

Албан хэвлэл

СТАНДАРТЧИЛАЛ ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗАР

Улаанбаатар хот

2024 он

MNS : 2024

Өмнөх үг

Стандартчилал, хэмжил зүйн газар (цаашид СХЗГ гэх) Олон улсын стандартчиллын байгууллага (ISO)-ын гишүүн бөгөөд үндэсний стандартын төсөл боловсруулах ажлыг Монгол Улсын стандартчиллын тогтолцооны суурь стандарт MNS 1-1 : 2006, MNS 1-2 : 2006 стандартын дагуу төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгж байгууллагуудтай хамтран хэрэгжүүлдэг.

Тус Газар нь үндэсний стандарт боловсруулах ажлыг холбогдох салбарын техникийн хороогоор дамжуулан гүйцэтгэдэг. Техникийн хороодоор хэлэлцэн, дэмжигдсэн стандартын төсөл нь Стандарт, Хэмжилзүйн газрын даргын тушаалаар баталснаар улсын хэмжээнд хүчин төгөлдөр болно.

Энэхүү стандартыг МАОЭНХ-ны гүйцэтгэх захирлын 2024 оны сарын ...-ны өдрийн тоот тушаалаар байгуулагдсан МАОЭНХ-ны дэргэдэх ажил мэргэжлийн стандарт, ур чадварын “Хурц” төвийн захирал Г.Нямхатан, ажил мэргэжлийн стандартын зөвлөх Г.Энхбат, О.Саруул, Ц.Мөнхнаран нарын бүрэлдэхүүнтэй ажлын хэсэг боловсруулсан бөгөөд Монгол Улсын стандартчиллын суурь тогтолцооны стандарт MNS 1-1- 2006, MNS 1-2 : 2006-ын дагуу Хөдөлмөрийн нөхцөл, аюулгүй ажиллагааны стандартчиллын техникийн хорооны нарийн бичгийн дарга хянав.

Энэ стандартыг Хөдөлмөрийн нөхцөл, аюулгүй ажиллагааны стандартчиллын хорооны хурлаар хэлэлцэн дэмжиж, Стандарт, Хэмжилзүйн газрын даргын тушаалаар баталсан.

Стандартчилал, хэмжил зүйн газар (СХЗГ)

Энхтайваны өргөн чөлөө 46А

Улаанбаатар-13343 Ш/Х – 48

Утас: 263860, 266754 Факс: 976-11-458032

Вэвсайт: www.masm.gov.mn

www.estandard.gov.mn

@ СХЗГ, 2024

“Стандартчилал, тохирлын үнэлгээний тухай” Монгол Улсын хуулийн дагуу энэхүү стандартын бүрэн эсвэл, хэсэгчлэн хэвлэх, олшруулах эрх нь гагцхүү СХЗГ (Стандартчиллын төв байгууллага)-д байна.

МОНГОЛ УЛСЫН СТАНДАРТ

Ангилалтын код:

Ажил мэргэжлийн стандарт, Ерөнхий шаардлага	MNS : 2024
Occupational standard General requirements	

Стандарт хэмжил зүйн газрын 2024 оны ... дүгээр сарын ... -ны өдрийн дугаар тогтоолоор батлав.

Энэхүү стандарт нь улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн өдрөөс эхлэн хүчинтэй.

Энэ стандартын норматив шаардлагыг заавал мөрдөнө.

1. Зорилго

Энэхүү стандартын зорилго нь мэргэшлийн үндэсний хүрээнд хамаарах ажил мэргэжлийн стандартаар хөдөлмөрийн нөхцөл, ажилтны ажлын дадлага, туршлага, мэдлэг, ур чадвар, чадамж, хандлага, мэргэшлийн түвшин, ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх шалгуур үзүүлэлтийг тогтооход тавигдах үндсэн шаардлагыг тогтооход оршино.

2. Хамрах хүрээ

Ажил мэргэжлийн стандартаар хөдөлмөрийн нөхцөл, ажилтны ажлын дадлага, туршлага, мэдлэг, ур чадвар, чадамж, хандлага, мэргэшлийн түвшин, ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх шалгуур үзүүлэлтийг тогтооно.

3. Норматив эшлэл

Энэхүү стандартад олон улсын болон үндэсний стандарт, баримт бичгийг эш татаж хэрэглэсэн болно. Хэрэв эдгээр баримт бичгүүдэд өөрчлөлт орсон тохиолдолд хамгийн сүүлчийн албан ёсны хэвлэлийг хэрэглэнэ. Үүнд:

MNS 1 – 1 : 2006 Монгол улсын стандартчиллын тогтолцоо. 2-р хэсэг: Стандарт боловсруулах арга зүй

MNS 4990 : 2015 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл мэнд Хөдөлмөрийн эрүүл ахуй, Ажлын байрны орчин, Эрүүл ахуйн шаардлага
Ажил мэргэжлийн стандарт боловсруулах аргачлал

4. Нэр томъёо, тодорхойлолт

4.1

Мэргэшлийн үндэсний хүрээ

мэргэжлийн ангилал, тодорхойлолт, ажил мэргэжлийн стандартыг батлах, мэргэшлийн түвшинг тогтоох, хүлээн зөвшөөрөх, баталгаажуулах үйл явцыг;

4.2

Ажил мэргэжлийн стандарт

ажил, мэргэжлээр ажил үүрэг гүйцэтгэж байгаа мэргэжилтэй ажилтны эзэмшсэн ур чадвар, мэдлэг, дадал, туршлага, ажил гүйцэтгэх чадамж, бүтээмж, ажил мэргэжлийн үндэсний ангилал, тодорхойлолт, мэргэшлийн үндэсний хүрээ, мэргэшлийн түвшний дагуу үнэлж тодорхойлох, баталгаажуулах, мэргэшлийн түвшин ахих, дагаж мөрдөх хууль, дүрэм, норматив, ишлэл, хөдөлмөрийн нөхцөл, ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх шалгуур үзүүлэлт, хамрах хүрээ, үнэлгээний удирдамж, эрсдэлийн үнэлгээ зэргийг багтаасан хөдөлмөрийн харилцааны цогц баримт бичгийг;

4.3

Ажил мэргэжлийн дүн шинжилгээ (АМДШ)

ажил, мэргэжлийн үүрэг, ажилбар, алхам, гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтийг үндэсний стандарт, олон улсын аргачлалд нийцүүлэн мэргэшсэн дакумчдын удирдлагаар зохион байгуулах цогц үйл ажиллагааг;

4.4

Дакум бүдүүвч

ажилтны ажлын байранд гүйцэтгэж байгаа үүрэг, ажилбарыг байршуулсан ур чадварын тойм зураглалыг;

4.5

Дакум чиглүүлэгч (/DACUM Facilitator)

ажил, мэргэжлийн стандарт боловсруулах болон ур чадварын дүн шинжилгээ хийх арга зүй эзэмшсэн, дакум үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах ур чадвартай, үндэсний хэмжээнд болон олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн нотлох баталгаажилт, гэрчигээжилттэй мэргэшсэн чиглүүлэгч хийх эрхтэй хүнийг;

4.6

Хөтөлбөр хөгжүүлэгч (SCID Facilitator)

ажилтны эзэмших мэдлэг, чадвар, гүйцэтгэх ажил үүргийн төлөвшил, хариуцлага, хандлагын хүрээг ажилбарын чухал, хүндрэл, давтамж, хөдөлмөрийн хэв шинжид дүн шинжилгээ хийж тухайн мэргэжлийн мэргэшлийн шатлалыг тодорхойлох арга зүй эзэмшсэн хүнийг;

4.7

Хөдөлмөрийн нөхцөл

хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулийн 3.1.4-т заасан ажлын байрны болон үйлдвэрлэлийн орчныг;

4.8

Хөдөлмөр эрхлэлтийн нөхцөл

ажлын байр, түүний байршил, цалин хөлсний хэмжээ, хөдөлмөрийн нөхцөл, ажил, амралтын цаг зэрэг хөдөлмөр эрхлэлтийн харилцаанд ажилтан ажил үүргээ зохих ёсоор гүйцэтгэхэд зайлшгүй шаардлагатай хүчин зүйлийг;

4.9

үүрэг

тухайн мэргэжлийн ажилтны ажлын байранд гүйцэтгэж буй (гол ач холбогдол, давтамж, чухлын зэргээр нь бүлэглэн нэгтгэсэн) ажилбаруудыг;

4.10

ажилбар

үүргийн хүрээнд гүйцэтгэх ажиглагдаж, хэмжигдэх /бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ/ ажлын нэг үйл явц, ажлын даалгаврыг;

4.11

ажилбарын шинжилгээ

ажилбар бүрээр алхам, гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт, шаардлагатай мэдлэг, ур чадвар, багаж, төхөөрөмж, аюулгүй ажиллагаа, хөдөлмөрийн орчин, нөхцлийг шинжлэн үнэлэх үйл явцыг;

4.12

Мэргэшил

Хөдөлмөр эрхлэхэд шаардагдах чадамжийг;

4.13

Мэргэшлийн түвшин

Ажил мэргэжлийн стандартаар тодорхойлсон мэргэшлийн шатлалыг;

4.14

Чадамжийн нэгж

Тодорхой ажил, мэргэжлийн чадамж эзэмшихэд чиглэсэн харилцан уялдаа бүхий сургалтын хөтөлбөрийн бүрэлдэхүүнийг;

4.15

Чадамжийн элемент

ажилбарыг гүйцэтгэхийн тулд дагаж мөрдөх үйл явцын дэс дараалалд хамаарагдах үйлдэл бөгөөд чадамжийн нэгжийн амин чухал үр дүнгүүдийг тодорхойлно.

4.16

гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт

алхамд заагдсан үйлдлийг гүйцэтгэхийн тулд зайлшгүй мөрдөж биелүүлсэн байх технологи дараалал, бүтээгдэхүүний чанар, тоо хэмжээ, хэмжигдэхүүний шалгуурыг;

4.74

хамрах хүрээ

чадамжийн гүйцэтгэлд нөлөөлж болох ажлын янз бүрийн орчин, нөхцөлийг;

4.18

нотолгооны удирдамж

чадамжийн нэгжийн нотолгооны гүйцэтгэлд үнэлгээ хийх зөвлөмжийг;

4.19

үнэлгээний тойм

чадамжийн нэгжийн нотолгоо, үнэлгээний зүйлсийг;

4.20

үнэлгээний агуулга

Үнэлгээ хийхэд зориулсан тусгай хэрэгсэл, нөөцийг;

5. Ажил, мэргэжлийн стандартын агуулгад тавих шаардлага

5.1 Ажил, мэргэжлийн стандартын агуулга

5.1.1 Ажил мэргэжлийн стандартын агуулга нь ажлын байранд тухайн мэргэжлээр ажил үүрэг гүйцэтгэж байгаа мэргэжилтэй ажилтны эзэмшсэн ур чадвар, мэдлэг, дадал, ажил гүйцэтгэх чадамж, мэргэшлийн үндэсний хүрээ, ажил мэргэжлийн үндэсний ангилал, тодорхойлолт, мэргэшлийн түвшний дагуу үнэлж тодорхойлох, баталгаажуулах, түвшин хооронд шилжих нөхцөл, ажлын байрны шаардлага, ерөнхий мэдээлэл, ажлын байранд дагаж мөрдөх хууль, дүрэм, норматив, ишлэл, хөдөлмөрийн нөхцөл, ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх шалгуур үзүүлэлт, хамрах хүрээ, нотолгооны удирдамж, эрсдэлийн үнэлгээ зэргийг багтаасан иж бүрэн цогц баримт бичиг байна.

5.1.2 Ажил мэргэжлийн стандарт нь хөдөлмөрийн норм, норматив, цалин хөлс, хөдөлмөрийн нөхцөлийг тогтоох болон үнэлгээний стандарт, орчны стандарт, сургалтын хөтөлбөр боловсруулах үндсэн баримт бичиг болно.

5.1.3 Ажил мэргэжлийн стандарт нь энэхүү стандартын **хавсралт А** заасан загвар жишигт нийцүүлэн боловсруулагдсан байна. Энэхүү жишиг загварт нийцээгүй ажил мэргэжлийн стандартыг Монгол улсад мөрдөж, ашиглахыг хориглоно.

5.1.4 Ажил мэргэжлийн стандартыг боловсруулах, хэлэлцэх, үнэлэлт дүгнэлт өгөх, баталгаажуулах, мөрдүүлэх, нэмэлт өөрчлөлт оруулах үйл явц энэхүү стандартын **хавсралт А** дагуу хийж гүйцэтгэгдсэн байна

5.1.5 Ажилбарын дүн шинжилгээ хийж чадамжийн нэгжийг тодорхойлж, нийтлэг, суурь, үндсэн чадамжийн нэгжийн жагсаалт гаргана.

5.1.6 Үндэсний мэргэшлийн хүрээнд нийцүүлэн чадамжийн нэгжийг багцлах дүрмийн дагуу мэргэшлийн түвшинд байршуулна.

5.1.7 Чадамжийн нэгж нь алхам, гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт, мэргэжлийн мэдлэг, ур чадвар, хамрах хүрээ, нотолгооны удирдамжийн багцаас бүрдэнэ.

5.1.8 Ажил, мэргэжлийн стандартыг **А,В,С,D,F,G хавсралт** маягтын дагуу боловсруулна.

5.1.9 Чадамжийн нэгжийн хамрах хүрээ, нотолгооны удирдамжид заагдсан орчинг бүрдүүлсэн нөхцөлд ажилтны ур чадварын гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтийг үнэлэх ажлыг зохион байгуулна.

5.1.10 Энэхүү стандарт нь хөдөлмөрийн нөхцөл тодорхойлох, эрсдэлийн үнэлгээ хийх, хөдөлмөрийн норм, норматив боловсруулах, цалин хөлсний тооцоолол хийх үндэслэл болно.

5.2 Ажил мэргэжлийн стандарт боловсруулах

5.2.1 Ажил мэргэжлийн стандартыг инженер, техникийн болон мэргэшсэн ажилтан, ажил олгогч, мэргэжлийн холбоо, мэргэжлийн зөвлөл, эрдэмтэн судлаач, хөндлөнгийн хараат бус шинжээч, эрх бүхий чиглүүлэгчээс бүрдсэн баг боловсруулна.

Ажил мэргэжлийн стандарт боловсруулах багийн гишүүдийг сонгон шалгаруулах ажлыг Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 17.5-д заасны дагуу гүйцэтгэнэ.

5.2.2 Үндэсний хэмжээнд мөрдөх ажил мэргэжлийн стандартыг “DACUM” (Development and Curriculum), SCID (Systematical curriculum and instructional development), салбарын болон байгууллагын ажлын байрны чадамжийн стандартыг “Мэргэшсэн ажилтны ажилбарын гүйцэтгэлд дүн шинжилгээ хийх” JFA (Job functional analyses) арга зүйг ашиглан боловсруулна.

5.2.3 Ажил мэргэжлийн дүн шинжилгээ, үүрэг, ажилбарын бүдүүвч зураглал, ур чадварын матриц бүхий дакум бүдүүвчийг боловсруулах үйл ажиллагааг эрх бүхий чиглүүлэгч гүйцэтгэнэ.

5.2.4 Чадамжийн нэгж үүсгэх, чадамжийн нэгжийг багцлах, мэргэшлийн түвшинд байршуулах эрх бүхий хөтөлбөр хөгжүүлэгч гүйцэтгэнэ.

6. Ажил мэргэжлийн стандартыг баталгаажуулах, бүртгэх үйл ажиллагаа

6.1 Үндэсний хэмжээний ажил мэргэжлийн стандарт боловсруулах үйл ажиллагааг хариуцан зохион байгуулах, боловсруулагдсан ажил мэргэжлийн стандартын бүрдлийг хянах, хөндлөнгийн дүгнэлт гаргах, батлуулах хүртлэх үйл ажиллагааг энэ стандартын 5.2.1-р байгуулагдсан баг хариуцна.

6.2 Ажил мэргэжлийн стандартыг ажил олгогчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг төлөөлөн хамгаалах байгууллага болон мэргэжлийн холбоодын саналыг үндэслэн үндэсний ур чадварын зөвлөл хэлэлцэн баталгаажуулна.

7. Ажил мэргэжлийн стандартын сан

7.1 Нэгдсэн санг бий болгох, санг баяжуулах, түгээх сурталчлах ажлыг Үндэсний ур чадварын зөвлөл хариуцна.

7.2 YAMAT-08 шинэчлэх, ажил мэргэжлийн ангилал, ажлын байрны тодорхойлолтыг боловсруулж батлуулах ажлыг ажил мэргэжлийн стандартад үндэслэнэ.

7.3 Ажил мэргэжлийн стандартаар гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт, нотолгооны удирдамжид үндэслэн үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, сургалтын хөтөлбөр, сургалтын орчин, чадамжийн нэгж, багц болон мэргэшлийн түвшинг баталгаажуулна.

7.4 Чадамжийн хамрах хүрээ, нотолгооны удирдамжийн дагуу гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтийг гүйцэтгэх нөхцөл бүрдсэн орчинд чадамжийн үнэлгээ хийнэ.

7.5 Ажил мэргэжлийн стандартад техник, технологийн шаардлагыг хангасан байгальд ээлтэй, хүнд хор нөлөөгүй, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн хөдөлмөрлөх орчинг бүрдүүлэхэд чиглэсэн ажлын орчин бүрдүүлэх зарчмыг баримтална.

7.5 Тухайн мэргэжилд хамаарах тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, материалын жагсаалтыг чухлын зэрэг, аюулын зэрэг, хэрэглээний давтамжийн зэргийг тодорхойлно.

9. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлага

9.1 Ажил мэргэжлийн стандартад хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, хүний эрх, тогтвортой хөгжлийн зорилттой холбоотой чадамжийн нэгжийг заавал тусгах ба нийтлэг болон үндсэн чадамжийн нэгж тус бүрийн онцлог агуулгуудыг тусгасан байна.

9.1 Чадамжийн нэгж дэх хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлага, өндөр эрсдэлтэй алхмыг эрх бүхий мэргэшүүлэх сургалтад хамрагдсан ажилтан гүйцэтгэнэ.

ТӨГСӨВ.

Санал авах төсөл 2024-08

А.ХАВСРАЛТ

/СТАНДАРТЫН ЗАГВАР/

АЖИЛ МЭРГЭЖЛИЙН СТАНДАРТ

ҮАМАТ-08 ажил, мэргэжлийн нэршил:

Үндсэн бүлэг

Дэд бүлэг

Бага бүлэг.

Нэгж бүлэг.

Индекс/код:

Улаанбаатар хот
..... ОН

ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ТАЙЛБАР

ГБХНХЯ	Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам
МАОЭНХ	Монголын ажил олгогч эздийн нэгдсэн холбоо
ААНБ	Аж ахуйн нэгж байгууллага
АМСУЧХТ	Ажил мэргэжлийн стандарт, ур чадварын хөгжлийн төв
АМС	Ажил мэргэжлийн стандарт
ААД	Аюулгүй ажиллагааны дүрэм
АМТАА	Ажил мэргэжлийн түргэвчилсэн анализын арга
DACUM	Хөтөлбөр хөгжүүлэх аргачлал
SCID	Зааварчилга хөгжүүлэх, хөтөлбөр загварчлах аргачлал
ХАБЭА	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй
ХАА	Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа

Санал авах төсөл 2024

АЖИЛ, МЭРГЭЖЛИЙН СТАНДАРТЫН ХЭРЭГЛЭЭ

Ажил мэргэжлийн стандартаар хөдөлмөрийн нөхцөл, ажилтны ажлын дадлага, туршлага, мэдлэг, ур чадвар, чадамж, мэргэшлийн түвшин, ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх шалгуур үзүүлэлтийг тогтооно.¹

Уг ажил мэргэжлийн стандартаас доорх мэдээллийг авна. Үүнд:

Хэрэглэгч	Ажил, мэргэжлийн стандартаас авах мэдээлэл
Ажил олгогч	<ul style="list-style-type: none">Албан тушаалын тодорхойлолт боловсруулахСонгон шалгаруулалтын үзүүлэлт боловсруулахАжилтны ажлыг үнэлэх, мэргэжлийн зэрэг ахиулах, цалинф тогтоохХөдөлмөрийн нөхцөл, ажлын ачаалал, норм тогтоох
Сургалтын байгууллага	<ul style="list-style-type: none">Сургалтын хөтөлбөр боловсруулахАжилтны хөгжлийн сургалтын хэрэгцээг тодорхойлох, давтан сургах, захиалгат сургалт төлөвлөхСуралцагчдад ажил мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөхАжлын байран дээрх дадлагажуулах сургалт зохион байгуулах
Байгууллага	<ul style="list-style-type: none">Ажилтны эзэмшсэн байвал зохих мэдлэг, ур чадвар, төлөвшил, тухайн мэргэжлийн хөгжлийн хандлага тогтоохАжлын байрны зорилго, зорилт, үндсэн үүрэг, үйл ажиллагаа, чадамжийн нэгжийг тодорхойлохАжлын гүйцэтгэл, хүрэх үр дүн, төлөвлөгөө боловсруулахАжлын байрны орчин, нөхцөлийг хангах, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, ашиглахХүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангахМэргэжлийн зэрэг дээшлүүлэх хөгжлийн зураглал гаргахМэргэжил дээшлүүлэх сургалт сонгох
Иргэн	<ul style="list-style-type: none">Хөдөлмөрийн нөхцөлд тавигдах шаардлагын мэдээлэл авахАжлын байранд гүйцэтгэх үндсэн үүрэг, ажилбар, ашиглах тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн мэдээлэл авахМэргэжлийнхээ хүрээнд эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хариуцлага, төлөвшлийн талаар мэдээлэл авахЧадамжийн гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт, үнэлгээний талаар мэдээлэл авах

¹ Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 17,6

1. АЖИЛ МЭРГЭЖЛИЙН ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

1.1. Ажил, мэргэжлийн тодорхойлолт

.....
.....
.....

ҮАМАТ-08, индекс/код:

Мэргэшлийн нэршил:

Ажил мэргэжлийн ур чадварын түвшин:

1.2. Гүйцэтгэх үүрэг:

- A)
- B)
- C)
- D)
- E)
- F)

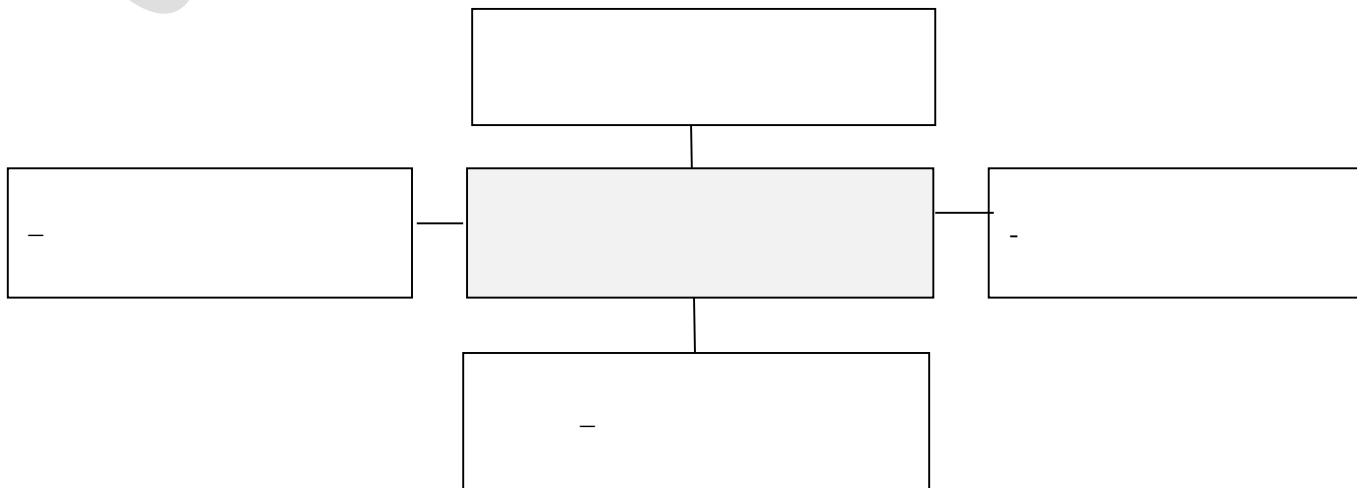
1.3. Албан тушаалын хөгжлийн зураглал

Тухайн ажил, мэргэжил/албан тушаалтны өсөлт хөгжлийн зураглал нь доорх хүснэгтэд тусгасан байна.

Холбогдох албан тушаалууд	Хөгжих/дэвжих боломж			Албан тушаал ахиж хүрэх боломж (тусгай тэмдэглэл)
	Бага	Дунд	Өндөр	
Гүйцэтгэх албан тушаал				-
Удирдах албан тушаал				-
Өөр төрлийн ажил, үүрэг гүйцэтгэх боломж				-
Хувиараа хөдөлмөр эрхлэх				-

1.4. Албан тушаалын удирдлагын болон ажлын уялдаа холбооны бүдүүвч схем

“Холбоо дохиоллын техникч” нь ажил үүрэг гүйцэтгэхдээ бусад албан тушаалтантай доорх схемийн дагуу холбогдох үйл ажиллагааг уялдуулж, харилцан хамтран ажиллана.

Босоо тэнхлэгт мэргэжлийн ажилтныг удирдах, удирдуулах албан тушаалтантай холбогдох ажлын холбоог, хэвтээ тэнхлэгийн баруун гар талд тухайн байгууллагаас хамтран ажиллах албан тушаалтныг, тэнхлэгийн зүүн гар талд холбогдох бусад байгууллагаас хяналт тавих мэргэжил арга зүйн чиглэлээр хамтран ажиллах албан тушаалтан байршуулна.

1.5. Ажлын байрны хөдөлмөрийн нөхцөл

-
-
-
-
-
-

1.6. Ажлын байранд тавигдах шаардлага

-
-
-
-
-
-

1.7. Ажлын байранд шаардагдах боловсрол, мэргэжил, мэргэшлийн бичиг баримт

-
-
-

1.8. Ажлын байранд хэрэглэгдэх тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, түүхий эд, материал

Тоног төхөөрөмж	Багаж хэрэгсэл	Материал, түүхий эд
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.
5.	5.	5.
6.	6.	6.
7.	7.	7.
8.	8.	8.

1.9. Хамгаалах хэрэгсэл

Ажлын тусгай хувцас	Хамтын болон нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэл
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.
6.	6.
7.	7.

8.	8.
9.	9.
10.	10.

2. АЖЛЫН БАЙРАНД ДАГАЖ МӨРДӨХ ХУУЛЬ, ДҮРЭМ, НОРМАТИВ ИШЛЭЛ

Ажлын байранд дараах хууль, тогтоомжийг дагаж мөрдөнө. Эдгээр баримт бичгүүдэд нэмэлт өөрчлөлт орсон тохиолдолд хамгийн сүүлчийн албан ёсны хэвлэлийг мөрдөнө.

2.1. Хууль

-
-
-
-
-

Эдгээр хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхдээ Монгол улсад хөдөлмөрийн харилцааг зохицуулдаг дараах эрх зүйн актуудыг мөрдөнө. Үүнд:

2.2. Улсын их хурлын тогтоол:

- Алсын хараа-2050 Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого
- Монгол Улсын хөгжлийн урт хугацааны бодлого 2015-2040 он

2.3. Засгийн газрын тогтоол:

-
-
-
-

2.4. Сайдын тушаал:

-
-
-
-
-

2.5. Стандарт, норм, нормативын баримт бичгийн багц:

Баталгаажсан стандартыг баримтална. Эдгээр бичиг баримтад өөрчлөлт орсон тохиолдолд хамгийн сүүлд батлагдсан хувилбарыг хэрэглэнэ. Үүнд:

-
-
-
-

Дүрэм, журам:

-
-
-
-

Стандарт, норм, нормативын баримт бичгийн багц:

—
—

3. МЭРГЭЖЛИЙН МЭДЛЭГ, УР ЧАДВАР, ХАНДЛАГА ТӨЛӨВШИЛ

3.1. Эзэмшсэн байвал зохих мэдлэгийн жагсаалт:

М 1.
М 2.
М 3.
М 4.
М 5.
М 6.
М 7.
М 8.
М 9.

3.2. Эзэмшсэн байвал зохих ур чадварын жагсаалт:

УЧ 1.
УЧ 2.
УЧ 3.
УЧ 4.
УЧ 5.
УЧ 6.
УЧ 7.
УЧ 8.
УЧ 9.

3.3. Эзэмшсэн байвал зохих төлөвшлийн жагсаалт:

Х 1.
Х 2.
Х 3.
Х 4.
Х 5.
Х 6.
Х 7.
Х 8.
Х 9.
Х 10.

4. ЧАДАМЖИЙН НЭГЖИЙН ЖАГСААЛТ

Ажил мэргэжлийн үүрэг, ажилбарын жагсаалтаас ижил чадамж бүхий ажилбаруудыг хамтад нь бүлэглэж чадамжийн нэгж үүсгэнэ. Ажилбарын нэгтгэл нь бие даасан чадамжийн нэгжийг бий болгоно.

Ажилбар	Чадамжийн нэгжийн нэр	Чадамжийн элемент	ҮМХ
Мэргэшүүлэх чадамж			

5. ЧАДАМЖИЙН НЭГЖ

ЧН1:

Чадамжийн тодорхойлолт:

.....

Элемент, гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтийн агуулга

Элемент нь чадамжийн нэгжийн амин чухал үр дүнг тодорхойлно	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт нь энэхүү элементийг эзэмшсэн илтгэх шаардлагатай гүйцэтгэлүүдийг тодорхойлно ✓ <u>Тод хар, доогуур зураастай, бичмэлээр</u> бичсэн үгсийг хамрах хүрээний хэсэгт нэр томъёо, ухагдахууныг дэлгэрэнгүй тайлбарлаж оруулна. ✓ Гүйцэтгэлийн үнэлгээг нотолгооны удирдамжийг ашиглаж хийнэ
---	--

Элемент/бүрэлдэхүүн	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт
ЧЭ1-1.	ГШҮ-1.
ЧЭ1-2.	ГШҮ-1.
ЧЭ1-3.	ГШҮ-1.
ЧЭ1-4.	ГШҮ-1.

Шаардлагатай мэдлэг:

-
 -
 -
 -
 -
 -

-
-
Шаардлагатай ур чадвар:

-
-
-
-
-
-
-

Хамрах хүрээ

Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтэд нөлөөлж болох ажлын янз бүрийн орчин, нөхцөлийг зааж өгнө. (хөдөлмөрийн нөхцөл, хэрэгцээ, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, нөөцийн хүртээмж, бүс нутгийн болон үйлдвэрлэлийн салбарын онцлогыг тусгана)	
Аюулгүй ажиллагааны журам, заавар, зааварчилга	-
Хамтын болон хамгаалах хэрэгсэл	-
Тоног төхөөрөмж	-
Багаж хэрэгсэл	-
Түүхий эд, материал	-
Бусад	-

Нотолгооны удирдамж

Нотолгооны удирдамж нь үнэлгээ хийх талаар зөвлөмж болох ба үүнийг гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт, шаардлагатай ур чадвар, мэдлэг, энэ чадамжийн багцын үнэлгээний удирдамж, хамрах хүрээтэй хамт хэрэглэнэ..	
Үнэлгээний нотолгоо: <u>Энэ нэгж дэх чадамжийг эзэмшсэн харуулахад шаардлагатай нотолгоо, үнэлгээний гол зүйлсийг оруулна</u>	Тухайн чадамжийг эзэмшсэнийг нотлох баримтууд:
Үнэлгээний агуулга: <u>Үнэлгээ хийхэд зориулсан эрх зүй, дүрэм журам, тусгай хэрэгсэл</u>	Чадамжийг ажлын байр эсвэл ажлын байрны орчинд гүйцэтгэлийг үнэн зөв нотлон харуулах нөхцөлд үнэлж дүгнэнэ. <u>Үнэлгээнд ашиглах зүйлс:</u> - - - <u>Үнэлгээний эрх зүйн нийцэл:</u> - - - -
Шаардлагатай нөөц: <u>Үнэлгээ хийхэд шаардлагатай нөөц</u>	<u>Дараах зүйлийг бүрдүүлсэн байна:</u> Чадамжийн нэгжийг үнэлэхийн тулд дараах хэрэгсэл, нөөцийг бэлэн байлгана. Үүнд: -

	- - - - -
<p>Үнэлгээний арга: <u>Үнэлгээ нь энэ чадамжийн үнэлгээний удирдамжийн хүрээнд хийгдэнэ.</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Үнэлгээ нь шаардлагатай ур чадвар, мэдлэгийг ашиглах замаар гүйцэтгэлийн (холбогдох ажлын байрны хамрах хүрээ) дараалал, цаг баримталсан байдлыг баталгаажуулж байх. • Үнэлгээ хийх ажлын орчин, нөхцөл байдлыг зохих хэмжээгээр өөрчлөн тохируулж болно. • Үнэлгээний үйл явц, арга техник нь суралцагчдын соёл, зан заншлын өвөрмөц байдлыг харгалзсан, бичгийн хэл, унших бичих болон тоо бодох чадвар, гүйцэтгэх даалгаварт тохирсон байна. <p>Чадамжийг дараах аргаас сонгож үнэлнэ:</p> <p>- - - - - - -</p>

6. МЭРГЭШЛИЙН ТҮВШИН

Мэргэшлийн үндэсний хүрээгээр тогтоосон мэргэшлийн түвшин бүрээр гаргана

6.1 Мэргэшлийн I, II түвшин (туслах, дагалдан ажилтан)

Ажилбар	Чадамжийн нэгжийн нэр	Чадамжийн элемент
		ЧЭ1.
		ЧЭ2.

6.2. Мэргэшлийн III түвшин

Ажилбар	Чадамжийн нэгжийн нэр	Чадамжийн элемент
		ЧЭ1.
		ЧЭ1.

6.3. Мэргэшлийн IV түвшин

Ажилбар	Чадамжийн нэгжийн нэр	Чадамжийн элемент
		ЧЭ4-1.
		ЧЭ4-2.

6.4. Мэргэшлийн V түвшин

Ажилбар	Чадамжийн нэгжийн нэр	Чадамжийн элемент
		ЧЭ1.
		ЧЭ1.

6.5. Мэргэшлийн VI түвшин

Мэргэшлийн VI түвшний хүрээнд гүйцэтгэх чадамжийн жагсаалт

Ажилбар	Чадамжийн нэгжийн нэр	Чадамжийн элемент
		ЧЭ1.
		ЧЭ1.

Санал авах төсөл 2024-08

В. ХАВСРАЛТ

7. АЖЛЫН БАЙРНЫ ОРЧНЫ ҮНЭЛГЭЭ

7.1. Тоног төхөөрөмжийн үнэлгээний хүснэгт

№	Тоног төхөөрөмж	Чухал бус		Чухал		Маш чухал		Жилд нэг удаа	Сард нэг удаа	Долоо хоногт нэг удаа	Өдөрт нэг удаа	Өдөрт хэд хэдэн удаа
		0	1	2	3	4	5					
1		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
2		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
3		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
4		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
5		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
6		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
7		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
8		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
9		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
10		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
11		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб

7.2. Багаж хэрэглэлийн үнэлгээний хүснэгт

№	Багаж хэрэгсэл	Чухал бус		Чухал		Маш чухал		Жилд нэг удаа	Сард нэг удаа	Долоо хоногт нэг удаа	Өдөрт нэг удаа	Өдөрт хэд хэдэн удаа
		0	1	2	3	4	5					
1		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
2		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
3		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
4		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
5		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
6		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
7		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
8		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
9		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
10		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
11		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
12		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
13		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
14		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
15		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
16		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
17		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб

7.3. Материал, түүхий эдийн үнэлгээний хүснэгт

№	Материал түүхий эд	Чухал бус		Чухал		Маш чухал		Жилд нэг удаа	Сард нэг удаа	Долоо хоногт нэг удаа	Өдөрт нэг удаа	Өдөрт хэд хэдэн удаа
		0	1	2	3	4	5					
1		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
2		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
3		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
4		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
5		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
6		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
7		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
8		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
9		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
10		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
11		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
12		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
13		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
14		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
15		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
16		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
17		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
18		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
19		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
20		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
21		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
22		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
23		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
24		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
25		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
26		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
27		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
28		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
29		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
30		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
31		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
32		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
33		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
34		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
35		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
36		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
37		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
38		0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб

7.3. Хамгаалах хэрэгсэл

Хамтын болон нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэл	Чухал бус		Чухал		Маш чухал		Жилд нэг удаа	Сард нэг удаа	Долоо хоногт нэг	Өдөрт нэг удаа	Өдөрт хэд хэдэн
	0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
	0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
	0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
	0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
	0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
	0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
	0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
	0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб
	0	1	2	3	4	5	Жн	Сн	Дн	Өн	Өб

7.4. Тоног төхөөрөмжийн эрсдэлийн үнэлгээний хүснэгт

№	Тоног төхөөрөмж	Аюулгүй		Аюултай		Маш их аюултай	
		0	1	2	3	4	5
1		0	1	2	3	4	5
2		0	1	2	3	4	5
3		0	1	2	3	4	5
4		0	1	2	3	4	5
5		0	1	2	3	4	5
6		0	1	2	3	4	5
7		0	1	2	3	4	5
8		0	1	2	3	4	5
9		0	1	2	3	4	5
10		0	1	2	3	4	5
11		0	1	2	3	4	5

7.5. Багаж хэрэгслийн эрсдэлийн үнэлгээний хүснэгт

№	Багаж хэрэгсэл	Аюулгүй		Аюултай		Маш их аюултай	
		0	1	2	3	4	5
1		0	1	2	3	4	5
2		0	1	2	3	4	5
3		0	1	2	3	4	5
4		0	1	2	3	4	5
5		0	1	2	3	4	5
6		0	1	2	3	4	5
7		0	1	2	3	4	5
8		0	1	2	3	4	5
9		0	1	2	3	4	5
10		0	1	2	3	4	5

7.6. Түүхий эд материалын эрсдэлийн үнэлгээний хүснэгт

№	Түүхий эд материал	Аюулгүй		Аюултай		Маш их аюултай	
1		0	1	2	3	4	5
2		0	1	2	3	4	5
3		0	1	2	3	4	5
4		0	1	2	3	4	5
5		0	1	2	3	4	5
6		0	1	2	3	4	5
7		0	1	2	3	4	5
8		0	1	2	3	4	5
9		0	1	2	3	4	5
10		0	1	2	3	4	5
11		0	1	2	3	4	5
12		0	1	2	3	4	5
13		0	1	2	3	4	5
14		0	1	2	3	4	5
15		0	1	2	3	4	5
16		0	1	2	3	4	5
17		0	1	2	3	4	5
18		0	1	2	3	4	5
19		0	1	2	3	4	5
20		0	1	2	3	4	5
21		0	1	2	3	4	5
22		0	1	2	3	4	5
23		0	1	2	3	4	5
24		0	1	2	3	4	5
25		0	1	2	3	4	5
26		0	1	2	3	4	5
27		0	1	2	3	4	5
28		0	1	2	3	4	5
29		0	1	2	3	4	5
30		0	1	2	3	4	5
31		0	1	2	3	4	5
32		0	1	2	3	4	5
33		0	1	2	3	4	5
34		0	1	2	3	4	5
35		0	1	2	3	4	5
36		0	1	2	3	4	5
37		0	1	2	3	4	5
38		0	1	2	3	4	5
39		0	1	2	3	4	5
40		0	1	2	3	4	5
41		0	1	2	3	4	5
42		0	1	2	3	4	5
43		0	1	2	3	4	5
44		0	1	2	3	4	5
45		0	1	2	3	4	5
46		0	1	2	3	4	5

С. ХАВСРАЛТ

8.ХӨДӨЛМӨРИЙН НӨХЦӨЛ, ОРЧНЫ ҮНЭЛГЭЭ

Хөдөлмөрийн орчин	Бага		Дунд		Их	
Температур	0	1	2	3	4	5
Харьцангуй чийглэг	0	1	2	3	4	5
Агаарын хөдөлгөөний хурд	0	1	2	3	4	5
Тоосонцор	0	1	2	3	4	5
Доргион	0	1	2	3	4	5
Шуугиан	0	1	2	3	4	5
Химийн бодис	0	1	2	3	4	5
Цацраг идэвхт бодис, үүсгэвэр	0	1	2	3	4	5
Эргономик	0	1	2	3	4	5

Хөдөлмөрийн хүчин зүйл	Бага		Дунд		Их	
Биологийн /Бактери, вирус, мөөгөнцрийн халдвар/	0	1	2	3	4	5
Физикийн /Доргион, шуугиан, бичил цаг уур, цах-н соронзон орон г.м/	0	1	2	3	4	5
Химийн /Үйлдвэрлэлийн тоос, химийн бодисын ууршилт/	0	1	2	3	4	5
Сэтгэл зүй-физиологи /Хэт ачаалалтай ажиллах, ажлын тохиромжгүй байрлал/	0	1	2	3	4	5

ХАБЭА-н шаардлага стандарт	Бага		Дунд		Их	
Үйлдвэрлэлийн барилга байгууламжид тавих шаардлага	0	1	2	3	4	5
Үйлдвэрлэлийн барилга байгууламжийг хамтран эзэмших, ашиглахад тавигдах шаардлага	0	1	2	3	4	5
Машин механизм, тоног төхөөрөмжид тавих шаардлага	0	1	2	3	4	5
Өргөх, зөөх, тээвэрлэх механизмд тавих шаардлага	0	1	2	3	4	5
Даралтат сав, шугам хоолойд тавигдах шаардлага	0	1	2	3	4	5
Химийн хорт ба аюултай бодис, тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгсэл, цацраг, биологийн идэвхт бодистой харьцахад тавих шаардлага	0	1	2	3	4	5
Галын аюулгүй байдалд тавих шаардлага	0	1	2	3	4	5
Эрүүл мэндийн үзлэг	0	1	2	3	4	5
Ажилтныг ажлын тусгай хувцас, хамгаалах хэрэгслээр хангах	0	1	2	3	4	5
ХАБЭА-н нөхцөлд тавигдах шаардлага	0	1	2	3	4	5
ХАБЭА-н болон мэргэжлийн сургалт	0	1	2	3	4	5

D. ХАВСРАЛТ

ЭРСДЭЛИЙН ӨӨРИЙН ҮНЭЛГЭЭ

№	Орчин	Тийм	Үгүй
1	Тэгш бус халтиргаатай гадаргуу /халтирах, бүдрэх, унах шалтгаан болдог/ байдаг уу? (Хяналтын хуудас №01)		
2	Тээвэрлэх хэрэгсэл, хөдөлгөөнт тоног төхөөрөмжтэй харьцдаг уу? (Хяналтын хуудас №02)		
3	Тоног төхөөрөмжийн хөдөлгөөнт хаалтгүй хэсгүүд байдаг уу? (Хяналтын хуудас №03)		
4	Аюултай гадаргуутай объект, эд анги /хурц, үзүүр, ирмэг, боловсруулаагүй гм/ байдаг уу?		
5	Хэт халуун болон хүйтэн гадаргуу ба материалтай харьцдаг уу?		
6	Өндөрт байрлах ажлын байр, талбайд /өндрөөс унах эрсдэл/ ажилладаг уу?		
7	Гар ажиллагаа хөнгөвчлөх багаж, төхөөрөмжүүд байдаг уу?		
8	Өндөр даралттай тоног төхөөрөмж, савтай харьцдаг уу?		
9	Цахилгаан төхөөрөмж ба цахилгаан хэрэгсэл байдаг уу? (Хяналтын хуудас №04)		
10	Ил гал /оч, халуун гадаргуу/таны ажлын байранд бий юу? (Хяналтын хуудас №05)		
11	Дэлбэрэлт үүсэх нөхцөл байдал бий юу? (Хяналтын хуудас №06)		
12	Ажлын бүсийн агаар дахь химийн бодис ууршилт, тоосжилт бий юу? (Хяналтын хуудас №07)		
13	Чихэнд ядаргаатай шуугиан байдаг уу? (Хяналтын хуудас №08)		
14	Гар болон гарын сарвууны хэсэгт чичиргээ үүсдэг үү? (Хяналтын хуудас №09)		
15	Биеийн бүх хэсэгт доргио, чичиргээ үүсдэг үү? (Хяналтын хуудас №09)		
16	Гэрэлтүүлэг хэр шаардлагатай вэ? (Хяналтын хуудас №10)		
17	Хэт ягаан, хэт улаан, лазерын болон богино долгионы /хэт өндөр давтамжийн/ тархалт байдаг уу?		
18	Цахилгаан соронзон орон үйлчлэлд өртдөг үү?		
19	Халуун болоод хүйтэн цаг агаарын нөхцөлд гадаа ажилладаг уу?		
20	Зөвшөөрөгдсөн хэмжээнээс хэтэрсэн ачаа өргөж, зөөх тохиолдол гардаг уу?		
21	Тухгүй, тохиромж муу байрлалд ажил явуулдаг уу?		
22	Биологийн аюултай хүчин зүйлүүд /вирус, шимэгч, хорхой, хөгц, бактери/ таны ажлын байрны орчинд бий юу?		
23	Ажлын байранд сэтгэл санааны хэт ачаалал, хүчирхийлэл, түрэмгийлэл тохиолдог уу?		

Нэг. Аюул: тэгш болон тэгш бус халтиргаатай гадаргуу

№	АСУУЛТ	Тийм	Үгүй
1	Шалан дээр тэгш бус гадаргуу, цоорхой, арзгар овон, товон, эмтэрхий байгаа юу?		
2	Нойтон цэвэрлэгээ хийх үед, шингэн бодис /масло гм/ асгарах, бороо, шавар шавхай болон үйлдвэрлэлийн явцад үүсэж буй тоос зэргээс шалтгаалан шал халтиргаатай байдаг уу?		

3	Ажлын байранд босго болон өөр саадтай зүйл байдаг уу?		
4	Шалан дээр кабель утас эмх замбараагүй байдаг уу?		
5	Зориулалтын бус гутал өмссөн ажилтнууд халтирах унах эрсдэлтэй юу?		
6	Шал цэвэрхэн эсэх?		
7	Ажлын байранд хөдөлгөөнд бэрхшээл учруулах ямар нэгэн объект, саад /суурин саад тотгороос бусад/ байдаг уу?		
8	Хөдөлгөөнд бэрхшээл учруулахаар суурилуулсан саад тотгорыг зохих ёсоор тэмдэглэсэн үү?		
9	Зөөх, тээвэрлэх хэрэгслийг хөдөлгөөний чиглэлийг зохих ёсоор тэмдэглэсэн үү?		
10	Зөөх, тээвэрлэх хэрэгслийн хөдөлгөөний чиглэл, тэмдэглэл сайн гэрэлтүүлсэн үү?		

Хоёр аюул: тээвэрлэх хэрэгсэл эсвэл хөдөлгөөнт тоног төхөөрөмж

№	АСУУЛТ	Тийм	Үгүй
1	Гэмтэлтэй тээвэрлэх хэрэгсэл ашиглах тохиолдол байдаг уу?		
2	Ачаа буулгах ажилд ашиглаж буй тээвэрлэх хэрэгсэл болоод тоног төхөөрөмжийн ачааг хэтрүүлэх тохиолдол байдаг уу?		
3	Тээврийн хэрэгслийн замын хөдөлгөөнд учруулах саад бэрхшээл бий юу?		
4	Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний чиглэлийн үзэгдэх орчинд ямар нэгэн зүйл саад болдог уу?		
5	Тусгай зөвшөөрөлгүй хүн тээвэрлэх хэрэгсэл ашигладаг уу?		
6	Ачааг үргэлж найдвартай бэхэлж багладаг уу?		
7	Жолоочийн үзэгдэх орчинд овор ихтэй ачаа, саад байдаг уу?		

Гурав. Аюул: тоног төхөөрөмжийн хөдөлгөөнт хэсгүүд

№	АСУУЛТ	Тийм	Үгүй
1	Аюулгүй ажиллагааны шаардлагатай хэрэгслээр тоноглогдоогүй үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмжийн бодит аюул бүхий хөдөлгөөнтэй хэсэг /нөөц, сэлбэг орно/ байдаг уу?		
2	Аюулгүй ажиллагааны шаардлагатай хэрэгслээр тоноглогдсон үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмжийн аюултай хөдөлгөөнт хэсгийг шүргэхэд ажилтны сарвуу, гар, биеийн бусад хэсгийг хамгаалж чадаж байгаа юу?		
3	Аюулгүй ажиллагааг хангах бүх хэрэгсэл нь амархан задлагдах боломжгүйгээр бат бөх бэхлэгдсэн үү?		
4	Тоног төхөөрөмжийн хөдөлгөөнтэй хэсэгт ямар нэг зүйл орох боломжтой юу?		
5	Тоног төхөөрөмж дээр ажиллахад аюулгүй ажиллагааг хангах хэрэгсэл нь бэрхшээл учруулдаг уу?		

6	Аюулгүй ажиллагааг хангах хэрэгслийг задлахгүйгээр тоног төхөөрөмжийн засвар, үйлчилгээ хийж болох уу?		
7	Механизмын ажлыг зогсоохгүйгээр аюулгүй ажиллагааны хэрэгслийг задалж болох уу?		
8	Хамгаалалтгүй шүдтэй араа, гинжин араа, дамар /шкив/, хүчлүүр байдаг уу?		
9	Дамжуулах тасам /ремень/, гинж байгаа юу?		
10	Хамгаалалтгүй суурь боолт, ховил, сэргэн нуруу байдаг уу?		
11	Тоног төхөөрөмжийн оператор ямар ч хүндрэлгүйгээр үндсэн шалгуур, унтраалгад хүрч чаддаг уу?		
12	Тоног төхөөрөмж дээр хоёр ажилтан ажиллаж байхад удирдлагын ганцхан төв ашигладаг уу?		

Дөрөв. Аюул: цахилгаан хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж

№	АСУУЛТ	Тийм	Үгүй
1	Хамгаалалтын хэрэгсэл, салгуур найдвартай байгаа гэдэгт итгэлтэй байна уу?		
2	Шугамын тусгаарлалтад /хамгаалалтгүй мушгиралдсан утас/ гэмтэл байгаа юу?		
3	Цахилгаан тоног төхөөрөмжийг гаднын нөлөөнөөс хамгаалаагүй агуулах байдаг уу?		
4	Хар хүрээтэй гурвалжингийн шар дэвсгэр дээр хар сум заасан тэмдэглэгээ байхгүй цахилгаан тоног төхөөрөмжийн агуулах байгаа юу?		
5	Гэмтэлтэй залгуур, сэргээ байгаа юу?		
6	Цахилгаан тоног төхөөрөмжийг буруу ашиглах боломжтой юу?		
7	Чийгтэй цахилгаан тоног төхөөрөмжийг ашиглах эсвэл нойтон гартай, чийгтэй хувцастай хүмүүсийг тоног төхөөрөмж дээр ажиллуулах тохиолдол гардаг уу?		
8	Аюул бүхий цахилгааны системтэй ойрхон гүйцэтгэдэг ажил байгаа юу?		
9	Ажлын байрны зэргэлдээ цахилгаан хүчдэл бүхий ямар нэг эд анги байрладаг уу?		
10	Газардуулга хийгдээгүй, гүйдэл дамжуулдаг, хамгаалалтгүй эд, ангиуд байгаа юу?		
11	Цахилгааны статик соронзон орон үүсдэг үү?		

Тав. аюул: ил гал

№	АСУУЛТ	Тийм	Үгүй
1	Будаг, лакан гадаргуу, наалдамхай бодис, уусгагч зэрэг исэлдэх, шатамхай бодисыг ашигладаг уу?		
2	Нэвт салхилдаг өрөө тасалгаанд исэлдэх, шатамхай бодисыг хадгалдаг уу?		

3	Ашиглагдаж буй бодит аюул бүхий химийн бодис, аюулгүй байдлын сертификаттай юу?		
4	Гал гарах эх үүсвэр /ил гал, цахилгаан тоног төхөөрөмж, цахилгааны цэнэг, өндөр температур гм/ байгаа юу?		
5	Гал гарах аюул бүхий бүсийг зохих ёсоор тэмдэглэсэн үү?		
6	Шатамхай, ноцох аюултай бодистой харьцаж ажиллахыг ажилтнуудад, эдгээр химийн бодисуудын шинж чанарын талаар тогтмол мэдээлэл өгдөг үү?		
7	Ажлын байрыг гал унтраагуурын шаардлагатай хэрэгслээр тоногловсон уу?		
8	Гал унтраагуурын хэрэгсэл нь бэлэн байдлыг хангасан, техникийн тогтмол үйлчилгээнд хамрагддаг уу?		
9	Гал унтраагуурын хэрэгслийг авахад ойр газар байрлуулсан уу?		
10	Онцгой байдлын үед авах арга хэмжээний болон нүүлгэн шилжүүлэх төлөвлөгөө байгаа юу?		
11	Нүүлгэн шилжүүлэх чиглэлийг тэмдэглэсэн үү?		
12	Галын түгшүүрийн дохиолол байдаг уу?		
13	Гал унтраах, галын түгшүүр зарлах үед авах арга хэмжээний сургалт хийдэг үү?		
14	Галын унтраах техникийн сургалт явуулдаг уу?		

Зургаа.аюул: дэлбэрэлт

№	АСУУЛТ	Тийм	Үгүй
1	Дэлбэрэх аюултай бодис хэрэглэдэг үү?		
2	Ашиглагдаж буй дэлбэрэх аюул бүхий бодисууд нь аюулгүй байдлын сертификаттай юу?		
3	Дэлбэрэх аюултай химийн бодист зохих ёсоор тэмдэг тавьсан уу?		
4	Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны явцад дэлбэрэх аюултай хольц /жишээлбэл агаар, хий-устөрөгч, эсвэл метан, агаар, ацетон, бензолын ууршилт, агаар, модны үртэс/ бий болдог уу?		
5	Дэлбэрэх эрсдэл бүхий /уусгагч, шатамхай бодис эсвэл хий гм/ хадгалдаг байр, талбай байгаа юу?		
6	Өөрөө авалцаж шатах бодис, хадгалалтын өндөр температур, хэт их бүтээгдэхүүн хадгалснаас болж дэлбэрэх эрсдэл үүсэх талбай байгаа юу?		
7	Дотоодын хий дамжуулах хоолойд хаалт байгаа юу?		
8	Дотоодын хий дамжуулах хоолойн хаалтыг тогтмол шалгадаг уу?		
9	Дэлбэрэх эрсдэл бүхий талбайд ашиглагддаг тоног төхөөрөмжийг нарийн шалгуураар сонгодог уу?		
10	Дэлбэрэх эрсдэл бүхий бүсэд гал гарах эх үүсвэр байгаа юу?		
11	Дэлбэрэх эрсдэл бүхий бүсэд өндөр температурын эх үүсвэр байгаа юу?		

12	Дэлбэрэх эрсдэл бүхий бүсэд цахилгааны статик орон байдаг уу?		
13	Агааржуулалтын систем байдаг уу?		
14	Агааржуулалтын системийг тогтмол шалгадаг уу?		
15	Дэлбэрэх эрсдэлтэй бүсийг тэмдэглэсэн үү?		
16	Дэлбэрэх эрсдэлтэй бүс, дэлбэрэх аюултай бодисын агууламжид хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ тогтмол хийж, хэмждэг үү?		
17	Дэлбэрэх аюултай бодис, бэлдмэлтэй харьцаж ажилладаг ажилтнууд эдгээр химийн бодисын аюултай шинж чанарын талаар мэдээлэл тогтмол авдаг уу?		

Долоо. химийн бодисууд

№	АСУУЛТ	Тийм	Үгүй
1	Химийн аюултай бодис хэрэглэдэг үү /маш их хортой, хортой, нөлөөлтэй, зэвэрсэн, цочроогч, идэвхжүүлэгч, хавдар үүсгэгч, нөхөн үржихүй, удамшлын тогтолцооны нөлөөлөл, дэлбэрэх, исэлдэх, галын онц аюултай, өндөр шатамхай, шатамхай/ гэж тус тус ангилдаг уу?		
2	Ашиглаж буй бүх химийн хорт бодис нь аюулгүй байдлын сертификаттай юу?		
3	Химийн аюултай бүх бодисыг зохих ёсоор тэмдэглэсэн үү?		
4	Химийн аюултай бүх бодистой зохих ёсоор харьцдаг уу?		
5	Химийн аюултай бодистой харьцан ажиллаж буй ажилчид, эдгээр бодисуудын аюултай шинж чанарын талаар мэдээлэл тогтмол авдаг уу?		
6	Шинэ ажилтан болон жирэмсэн эмэгтэйчүүд хавдар үүсгэгч, нөхөн үржихүй удамшилд нөлөө бүхий бодисуудтай харьцдаг уу?		
7	Ажлын байрны агаар дахь химийн бодисын концентраци зөвшөөрөгдсөн хэмжээнээс хэтэрдэг үү?		
8	Химийн бодис ашиглаж буй бүх ажлын байр хамтын хамгаалах /ерөнхий солилцооны болон хэсгийн агааржуулалтын систем/ хэрэгслээр хангагдсан уу?		
9	Агааржуулалтын системийг тогтмол шалгадаг уу?		
10	Химийн бодистой харьцан ажиллаж буй ажилтан бүр нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэл /бээлий, хамгаалалтын шил, эсвэл амны хаалт, маск, амьсгалуур, хошуувч/-ээр хангагдсан уу?		
11	Химийн хорт бодис болон бэлдмэлийн нөлөөлөлд өртөж буй ажилтныг эмнэлгийн тогтмол үзлэгт хамруулдаг уу?		
12	Хавдар үүсгэгч бодисын нөлөөлөлд өртөж буй ажилтнуудын эмнэлгийн тусгай үйлчилгээ авдаг уу?		
13	Бүх ажилтнууд химийн хорт бодис, бэлдмэлүүдийг зүй зохистой ашиглах, харьцах талаар сургаалтанд хамрагдсан уу?		

Найм. шуугиан

№	АСУУЛТ	Тийм	Үгүй
1	Үйл ажиллагааны явцад хэт өндөр түвшний шуугиан үүсэж болох уу?		
2	Гаднын дуу чимээ нэвтэрснээр ажлын бүсэд хэт өндөр түвшний шуугиан үүсэж болох уу?		
3	Шуугиан нь аюулын дохиоллын дууг дарах эрсдэлтэй юу?		
4	Хэт өндөр шуугиантай байдгаас болоод Та өөрийн ажлын байрандаа бусад хүмүүстэй ярилцахдаа дуугаа өндөрсгөх, чанга ярих шаардлага гардаг уу?		
5	Ажлын байраа орхиж явсны дараа та бусад хүмүүстэй ярилцахдаа дуугаа өөрийн мэдэлгүй өндөрсгөдөг үү?		

Ес.доргион

№	АСУУЛТ	Тийм	Үгүй
1	Илт мэдэгдэхүйц доргионы үед суугаа болон босоо байрлалд /хааяа эсвэл урт хугацааны туршид/ ажилладаг уу?		
2	Доргио үүсгэдэг гар ажиллагаатай цахилгаан багаж хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж дээр /хааяа эсвэл урт хугацааны туршид ажилладаг уу?		

Арав. Гэрэлтүүлгийн хангалтгүй байдал

№	АСУУЛТ	Тийм	Үгүй
1	Ажлыг үр бүтээлтэй, нягт нямбай гүйцэтгэхэд шаардлагатай гэрэлтүүлгээр ажлын байр хангагдсан уу?		
2	Ажлыг үр бүтээлтэй, нягт нямбай гүйцэтгэхэд нөлөөлөхүйц болох сүүдэр ажлын байранд байдаг уу?		
3	Нийтийн эзэмшлийн талбай, хонгил, шат, агуулах зэргээр аюулгүй явах, болзошгүй саад тотгорыг/шалан дээрх эд юмс, шалан дээрх хонхор, гишгүүр, халтиргаатай гадаргуу, тавцангийн ирмэг гм/ харахад хангалттай гэрэлтүүлэгтэй юу?		
4	Хурц гэрлийн үүсгүүр болон гялгар гадаргуу нь ажилтнуудын төрөл бүрийн эд зүйлсийг харах чадварыг муутгадаг уу?		
5	Үзэгдэх орчин муу, гялбаа эсвэл, ажлын байрны гэрэлтүүлэг хангалтгүй байгаа талаар гомдол гарч байсан уу?		
6	Нүд чилэх эсвэл нүдний харцыг дасан зохицоход хүргэдэг эрс, тэс байдал байдаг уу?		
7	Ажлын бүсийн үзэгдэх орчинд саад болох гялбаа /өнгөлсөн, гялалзсан, гөлгөр гадаргуугийн шууд тусгал/ байгаа юу?		
8	Хараанд цочрол учруулж болохоор гэрэлтүүлгийн түвшин мэдэгдэхүйц өөрчлөлттэй байгаа юу?		
9	Ажлын бүсийн зохиомол гэрэлтүүлгийн нөхцөлд эд зүйлс болон арьсны төрөлхийн өнгө хэвийн харагддаг уу?		
10	Зохиомол гэрэлтүүлгийн нөхцөлд аюулгүй байдлын тэмдгийн өнгө ялгагдаж байна уу?		
11	Гэрлийн гялбалтын талаар ажилтнууд хоорондоо ярилцаж байсан уу?		

12	Зохиомол гэрэлтүүлгийн үед эргэлдэн буй төхөөрөмж ажилтанд хөдөлгөөнгүй мэтээр санагддаг уу? /Өөрөө хэлбэл гэрлийн хуурамч харагдах байдал илрэх/		
----	---	--	--

Арван нэг. Ажлын байран дахь стресс

№	АСУУЛТ	Тийм	Үгүй
АЖИЛД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА			
1	Ажилтнууд ачаалалтай нөхцөлд ажилладаг уу? /хурдан хөдөлгөөн шаардах ажил, ажил гүйцэтгэх хугацаанд хатуу шаардлага тавих/		
2	Ажилтнууд /тогтмол болон хааяа/ нь нормчлогдоогүй тодорхой бус ажлын цагийн нөхцөлд ажилладаг уу?		
3	Маш их хэмжээний ажил /тогтмол болон хааяа/ гүйцэтгэдэг үү?		
4	Тавьж буй шаардлага нь нэг талаас ажилтны биеийн хүчний болон оюун санааны байдал, нөгөө талаас ажилтны бодит чадвар хоёр хоорондоо тэнцвэртэй байж чаддаг уу?		
5	Нэг хэвийн хөдөлгөөнтэй хөдөлмөр байгаа юу?		
6	Физик, хими зэрэг бусад төрлийн эрсдэлүүд байгаа юу? /жишээлбэл: шуугиан, температур, химийн бодистой гм/		
7	Ажилтнууд өөрсдийн хөдөлмөрлөх үүргийн талаар тодорхой ойлголттой юу?		
8	Ажлын шаардлагын талаарх үл ойлголцох байдал ажилтнуудад илэрдэг үү?		
9	Ажил гүйцэтгэхдээ ажилтнууд нийгмээс тусгаарлагдах байдал ажиглагддаг уу?		
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ УДИРДЛАГА			
1	Ажилтнууд, тэдний ажлаа гүйцэтгэх арга барилд нөлөөлдөг үү?		
2	Ажилтнууд өөрсдийн гүйцэтгэж буй ажлын арга барилд нөлөөлдөг үү?		
3	Ажилтнууд, өөрсдөө ажлаа төлөвлөх, шийдвэр гаргах, өөртөө хариуцлага хүлээх боломжоор хангагдсан уу?		
4	Ажилтнуудын гүйцэтгэх даалгавар нь хэт олон жижиг хэсэгт задарсан байдлаас болоод эцсийн зорилгын талаар бүдэг ойлголттой байдаг уу?		
5	Ажлын ээлжийн графикийг урьдчилан төлөвлөдөг үү?		
6	Ажилтнууд ажлын өдрийн төлөвлөсөн графикаар ажилладаг уу?		
НИЙГМИЙН УУР АМЬСГАЛ			
1	Ажлын байранд нийгмийн тааламжгүй уур амьсгал ажиглагддаг уу?		
2	Ажилтнуудын төрөл бүрийн бүлгийн /эсвэл төрөл бүрийн салбарын/ хооронд харилцан уялдаагүй сул тал ажиглагддаг уу?		
3	Хувь хүмүүсийн хооронд болон бүлгүүдийн ажилтнуудын хооронд үл ойлголцох байдал ажиглагддаг уу?		
4	Ажилтнууд болон удирдлагын хооронд шийдвэрлэгдээгүй зөрчилдөөн, үйл ойлголцох байдал байдаг уу?		
5	Ажилтнуудын дунд ширүүн өрсөлдөөн байдаг уу?		
6	Айлган сүрдүүлэх болон бэлгийн дарамт ажиглагддаг уу?		

7	Бусад этгээдийн зүгээс ажилтнуудад хандаж хүчирхийлэх үйлдэл эрсдэл байна уу? /хэл амаар доромжлох, заналхийлэх, хүч хэрэглэх, гм /		
ДЭМЖЛЭГ			
1	Ажилтнууд удирдлага болон хамт ажиллагсдынхаа зүгээс дэмжлэг авдаг уу?		
2	Ажилтнуудын ажлын талаар үнэлэлт, дүгнэлт /эерэг ба сөрөг/ авдаг уу?		
3	Ажилтнуудыг өөрийн сайн гүйцэтгэсэн ажлын төлөө сайшааж урамшуулдаг уу?		
4	Шинээр ажилд орсон ажилтнуудыг ажлын байранд нь дадлагажуулах зорилгоор дагалдан сургалт зохион байгуулдаг уу?		
5	Аж ахуйн нэгжид гарч буй өөрчлөлтийн үед /ААНБ-ын ирээдүй бүрхэг буй тохиолдолд гм/ сэтгэл зовнил , сандралыг багасгах зорилгоор ажилтнуудад дэмжлэг үзүүлдэг үү?		

Санал авах төсөл 2024-08

Ф. ХАВСРАЛТ

..... **АЖИЛ МЭРГЭЖЛИЙН
СТАНДАРТЫН БАТАЛГААЖУУЛАЛТ**

Үндэсний ажил мэргэжлийн ангилал ба тодорхойлолт /УАМАТ-08/ дахь мэргэжлийн индекс/код	Мэргэжлийн нэр: Индекс/код
Ажил мэргэжлийн стандартыг баталсан байгууллага	
Дүгнэлт гаргаж, батлахыг дэмжиж хянасан байгууллага	
Санал өгсөн мэргэжлийн байгууллага / холбоо	
Ажил мэргэжлийн стандартын загварын бүтцийг шалгасан	
Захиалагч байгууллага / иргэн	
Ажил мэргэжлийн стандартыг боловсруулсан байгууллага / иргэн	
Хувилбар	№ 01
Хянаж шинэчлэх хугацаа	Техник, технологийн өөрчлөлтөөс хамааруулж 3 жил тутам хянаж шинэчилнэ

Г. ХАВСРАЛТ

..... АЖИЛ МЭРГЭЖЛИЙН СТАНДАРТ БОЛОВСРУУЛСАН АЖЛЫН ХЭСГИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮН

Стандарт боловсруулахад оролцсон инженер, техникийн ажилчид:	1.
Стандартад боловсруулалт хийсэн экспертүүд	1.
Дакум чиглүүлэгч, хөтөлбөр хөгжүүлэгчид:	1.
Стандарт боловсруулах үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулсан:	1.
Хувилбар	№ 01
Судалгааны арга зүй	1. Үүрэг, ажилбарын дүн шинжилгээ хийх (DACUM) хөтөлбөр хөгжүүлэх арга зүй 2. Зааварчилга хөгжүүлэх (SCID) чадамжийн нэгжийг тодорхойлох арга зүй 3. Ажил мэргэжлийн дүн шинжилгээ (JPA) арга зүй